

דנ"פ 1175/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

דנ"פ 1175/19

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

המבקש:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה לקיום דיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט
העליון בע"פ 5401/18 מיום 5.2.2019 אשר ניתן על
ידי כב' השופטים מ' מזוז, י' אלרון וע' גרוסקופף

בשם המבקש:

עו"ד רן עטיה; עו"ד צדוק חוגי

החלטה

בקשה לדיון נוסף בפסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 5401/18 מיום 5.2.2019 אשר דחה את בקשת
המערער לחזור בו מהודייתו בפני בית המשפט המחוזי בירושלים ולבטל את פסק הדין בעניינו.

1. המבקש הורשע, על פי הודייתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות מין שונות שביצע במתלוננת שטופלה על ידו כרב
בתלמוד תורה המטפל ב"נוער נושר". במהלך הדיונים בבית המשפט המחוזי הוגשה לבית המשפט חוות דעת מטעם
הפסיכיאטר המחוזי ולפיה המבקש כשיר לעמוד לדיון. המבקש לא חלק על חוות דעת זו, אך ביקש לדחות את מועד
הדיונים בעניינו נוכח טיפול תרופתי שהוא מקבל. בחוות דעת נוספת של הפסיכיאטר המחוזי נכתב כי אם יקפיד על

עמוד 1

נטילת תרופות פסיכיאטריות אין מניעה כי יתייצב לדיונים. המבקש מצידו הגיש חוות דעת מומחה מטעמו ולפיה הוא אינו כשיר להתייצב בפני בית משפט בשל השפעת תרופות פסיכיאטריות. בית המשפט המחוזי העדיף את חוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי וקבע כי טרם דיון ההוכחות יש לבדוק את המערער. בדיקת המערער העלתה כי המערער יכול להשתתף בדיון "לשתף פעולה עם עורך דינו, להבדיל בין טוב לרע, בין מותר לאסור" ושיפוטו סביר. בפתח דיון ההוכחות שנקבע ליום 13.6.2018 הודיע בא כוחו של המבקש דאז, כי הוא מעוניין להגיע להסדר טעון, ועוד באותו יום הוסכם בין הצדדים כי כתב האישום יתוקן וכי הצדדים יעתרו לעונש של 4 שנות מאסר, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

2. בית המשפט המחוזי קיבל את הסדר הטיעון והרשיע את המבקש, לאחר שאישר במעמד הדיון כי קרא את כתב האישום המתוקן, כי הוא מודה בעובדותיו ומבין את פרטי ההסדר. בית המשפט המחוזי הוסיף ואימץ את ההסדר לעניין העונש וגזר על המערער עונש של 4 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת בסך 100,000 ש"ח.

המבקש ערער על הכרעת הדין לבית המשפט העליון וטען, באמצעות בא כוחו החדש, כי הוא לא היה כשיר לעמוד לדין וכי הודייתו נעשתה מבלי שהבין את הסדר הטיעון.

3. בית המשפט העליון (השופט י' אלרון בהסכמת השופטים מ' מזוז-ע' גרוסקופף) דחה את הערעור ולאחר שבחן את טענות המבקש בהתאם לסעיף 170(א) לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) וההלכה הפסוקה קבע כי טענות המבקש כי לא היה כשיר לעמוד לדין אינן נתמכות בראיות וסותרות את הדברים המפורשים שטען בא-כוחו בפני בית המשפט כאמור בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 4.6.2018 לפיה "במהלך הדיון אישרה ההגנה כי אין מחלוקת בשאלת הכשירות לדין". בית המשפט הוסיף כי לא השתכנע שיש בסיס לטענות המבקש בדבר אי כשירותו לעמוד לדין גם היום, אשר לא נתמכו בראיות כנדרש והדגיש כי בחוות דעת משלימה שהוגשה לו לקראת הדיון בערעור נקבע כי המבקש כשיר לעמוד לדין.

אשר לטענת המבקש לאפשר לו לחזור בו מהודייתו, סקר בית המשפט את ההוראה הקבועה בסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי ואת ההלכה הפסוקה בנושא, וקבע כי בעניינו לא התמלאו התנאים לאפשר לו לחזור בו מהודייתו. בית המשפט דחה את טענת המבקש כי לא היה מודע לפרטי הסדר הטיעון מחמת מצבו הנפשי וכן דחה את טענותיו לעניין האופן שבו נערך ההסדר. בית המשפט ציין בהקשר זה כי הסדר הטיעון הושג לאחר משא ומתן ממושך בין הצדדים אשר התקיים בחלקו ואף הסתיים מחוץ לאולם בית המשפט, וכי בא כוח המערער עמד על תיקונים נוספים וכן עמד על הסדר עונשי מוסכם מיטבי, ובכל אותה העת נכח המבקש עם בא כוחו במגעים שהתקיימו. בית המשפט הוסיף כי יש בפניו טענה ברורה לכשל בייצוג, אך זאת מבלי שהמבקש צירף תצהיר מטעם בא כוחו בבית המשפט המחוזי, ודי בכך כדי לדחות את טענותיו בהקשר זה. בית המשפט הדגיש כי:

במקרים המתאימים, שבהם שוכנע בית המשפט כי מצבו הנפשי של הנאשם פגע ביכולתו להבין את משמעות הודייתו, ניתן יהיה לאפשר לו לחזור ממנה ולתת לו את יומו בבית המשפט על מנת שיוכל להוכיח את חפותו.

אלא שבעניינו, מתעורר חשש כבד כי הנאשם מנסה להתל במאבחניו בכדי שיבססו את טענתו כי הוא אינו כשיר לעמוד לדין וכי נפל פגם בהודייתו. התנהלותו המניפולטיבית של המערער ממחישה כי לא הפנים את חומרת מעשיו, ואין בה כדי לשכנע כי אינו כשיר לעמוד לדין או כי לא הבין את משמעות הודייתו. אדרבא, יש בה כדי להעיד כי הוא מודע למשמעות הודייתו ולעונש שניצב בפניו – ומבקש לחמוק מהדין (פסקאות 23 ו-24 לפסק הדין).

בית המשפט העליון דחה, אפוא, את הערעור והורה למבקש להתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 17.2.2019.

4. מכאן הבקשה דנן בה טוען המבקש, בתמצית, כי פסק הדין נושא הבקשה מעלה מספר שאלות וסוגיות משפטיות המצדיקות דיון נוסף: (א) מהי מידת הזהירות אותה צריך לנקוט בית המשפט כאשר הוא מקיים דיון במענה לכתב אישום לנאשם חולה נפש; (ב) עד כמה בית המשפט צריך "לצלול לעומק" תוכן חוות הדעת הפסיכיאטריות בטרם הכרעת הדין; (ג) האם ראוי להרשיע חולה נפש בכתב אישום מתוקן אשר תוקן במסדרונות בית המשפט זמן קצר טרם הכרעת הדין; (ד) האם יש לאפשר חזרה מהודיה במקרה חריג ונדיר של חולה נפש במהלך הערעור כאשר מתעוררות "ספקות וחששות בהודאתו בעת מתן הכרעת הדין". המבקש מעלה שאלות נוספות הנוגעות לכשל בייצוג ולסמכות בית המשפט של הערעור. עוד מציין המבקש כי בית המשפט העליון לא נתן לו זכות טיעון בעניין חוות הדעת הפסיכיאטרית המשלימה שהוגשה בערעור, תוך פגיעה בכללי הצדק הטבעי, עיוות דין ופגיעה בזכותו להליך הוגן.

המבקש מוסיף ועותר לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בבקשה.

5. דין הבקשה להידחות.

סעיף 30(ב) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 קובע כי תנאי לקבלתה של בקשה לדיון נוסף הוא כי בפסק הדין מושא הבקשה הנפסקה הלכה (ראו גם דנ"פ 7307/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (25.12.2017)). תנאי זה אינו מתקיים בענייננו, שכן פסק הדין אינו קובע הלכה כלשהי אלא קובע כי על פי הראיות שהוצגו במקרה הנדון, המבקש היה כשיר לעמוד לדיון ואין מקום לאפשר לו לחזור בו מהודייתו. טענות המבקש הן ערעוריות, וכבר נפסק כי "דיון נוסף אינו ערעור נוסף" (דנג"ץ 5785/04 אגודת צער בעלי חיים בישראל נ' עמותת "תנו לחיות לחיות", פסקה 9 (19.9.2004)).

הבקשה נדחית ועמה הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ט' באדר א' התשע"ט (14.2.2019).

ה נ ש י א ה